

Muzeum
města
Prahy

Hravé obrázky

Termín: 6. 11. 2019 – 5. 1. 2020

Místo: Hlavní budova Muzea města Prahy

Výstava ilustrací Juraje Martišky.

Juraj Martiška je významným slovenským ilustrátorem, malířem a grafickým designerem, který v roce 2013 obdržel Cenu Ludovíta Fully za ilustrační tvorbu pro děti a mládež. V Muzeu města Prahy představil průřez vlastní ilustrátorskou tvorbou. Na výstavě byly zastoupeny knihy významných českých autorů pro děti a mládež – Jiřího Holuba, Ivony Březinové, Zdeňka Karlíka, Pavla Valacha, Marie Kšajtové a Veroniky Hájkové.

Doprovodné programy k výstavě pro děti – MŠ – 1. stupeň ZŠ (5–11 let)

5. 11. v 10.00 hodin - Hra na knihu

Prezentace knih ilustrátora Juraje Martišky za účasti spisovatelů Toni Revajové, Ivony Březinové a Jiřího Holuba spojená s dramatisací.

12. 11. v 9.15, 11.00 a 14.00 hodin - Jak se dělá ilustrace- Výtvarný workshop

19. 11. v 9.15, 11.00 a 14.00 hodin - Ilustrace jako brána fantazie - Výtvarný workshop

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Nálezy z Valentinské brány

Termín: 5. 11. 2019 – 2. 2. 2020

Místo: Hlavní budova Muzea města Prahy

Další minivýstava ze série Předmět sezony představila výsledek archeologického výzkumu, při kterém byla odkryta linie staroměstské hradby z poloviny 13. století a brána nazývaná podle blízkého kostela sv. Valentina.

V letech 2016-2017 byla při rekonstrukci domu zvaného Na Kocandě v Křížovnické ulici čp. 71/I odkryta archeologickým výzkumem linie staroměstské hradby z poloviny 13. století v celkové délce cca 26,5 m. V severní části sklepení domu byla poté objevena brána nazývaná podle blízkého kostela u sv. Valentina.

V místě unikátní Valentinské brány byl posléze objeven starší uzavíratelný průchod. Z této původní branky o světlosti cca 2,55 m byla zjištěna především jižní špaleta a prahový trám. Dendrochronologické datování ukázalo, že dřevěný práh byl zhotoven z dubu pokáceného někdy po roce 1239.

Později byla tato původní brána u sv. Valentina pravděpodobně z provozních důvodů nově přestavěna, o čemž svědčí její rozšíření na úkor hradební zdi. Nová Valentinská brána s pískovcovým portálem vznikla ve zvýšené poloze a půdorysně byla mírně posunutá k jihu. Světlá šířka portálu je cca 3,6 m, při patě mezi odrazníky 3,3 m. Nalezené oddělené části dubového prahu pro ukotvení vrat nové brány byly dendrochronologicky datovány s výsledkem: 1260+ a 1272+. Mladší brána byla tedy přestavěna někdy po roce 1272.

Dlažba brány, pokrytá provozními organickými nečistotami, vydala i několik ztracených podkov či jejich částí, včetně řady zlomků drobných železných předmětů.

Muzeum
města
Prahy

Krása pro ženu stvořená

Termín: 12. 10. 2019 – 29. 3. 2020

Místo: Studijní a dokumentační centrum
Norbertov

Výstava prezentovala unikátní sbírku lidových čepců ze Slovenského národního muzea v Martině, která ve své úplnosti čítá několik tisíc kusů.

Čepce v minulosti tvořil velmi důležitou část slovenského tradičního ženského oděvu. Symbolizoval změnu stavu – z dívky na ženu. Doprovázel ženu od svatby až po hrob. Účes a celková úprava ženské hlavy během celého vývoje představovaly nejarchaičtější a nejkonzervativnější prvky lidového oděvu, které se na Slovensku zachovaly až do poloviny 20. století. Podoba čepce kromě ochrany a ozdoby hlavy nositelky jednoznačně dávala najevo postavení ženy ve společnosti. Výstava představila kromě čepců z konkrétních lokalit také čepce různých sociálních vrstev obyvatelstva.

Tématem navázala na předcházející výstavu Božena Rothmayerová Horneková a Alice Masaryková. Svěřenkyňe a mentor 1926–1939, neboť Alice Masaryková nacházela zálibu ve sbírání tradičních textilií a dlouhodobě působila v Bystřičce u Martina na Slovensku.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Pro kamna ke Špačkovi / Kachle a kamnářství v renesanční Praze

Termín: 15. 5. 2019 – 29. 3. 2020

Místo: Dům U Zlatého prstenu

Netradičně pojatá Výstava seznámila návštěvníky s výrobou kamnových kachlů i kamnářským řemeslem v Praze pozdního středověku a raného novověku. Představila také výjimečný archeologický nález hrnčířské dílny v Truhlářské (dříve Hrnčířské) ulici na Novém Městě pražském, objevené při rozsáhlém výzkumu bývalých kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky v letech 2003–2006, a jejího vlastníka – pražského měšťana, hrnčířského a kamnářského mistra Adama Špačka.

Součástí výstavy byly originální archeologické nálezy z oblasti hrnčířské a kamnářské výroby, dobová vyobrazení, rekonstrukce výrobních zařízení, 3D modely, vizualizace a filmové dokumenty důležitých součástí výrobních postupů, nechyběla ani hmatová část a dětské aktivity.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Ze života knih a knížek

Termín: 17. 11. 2019 – 13. 4. 2020

Místo: Zámecký areál Ctěnice

Výstava odhalila taje a umění knihařského řemesla, které se po staletí podílelo na zachování a zpřístupnění vědění. Rozhodující roli přitom sehrál vynález knihtisku. Tato výstava kladla důraz na vývoj tisku v českých zemích od počátku až do 19. století a zaměřovala se na vybrané pražské tiskaře a tiskárny. Část výstavy patřila knižním vazbám, technikám zdobení knižních desek či řemeslu knihvazače a ozdobníka, a to včetně nástrojů, materiálů a pomůcek, které k práci potřebovali. Menší část se pak věnovala krásně zdobeným modlitebním knížkám a těm, které souvisely s mnoha dalšími řemesly – knížkám vandrovním, bez nichž se neobešli vandrující tovaryši.

V pěti výstavních sálech byly prezentovány autentické předměty knižní i neknižní povahy ze sbírek Muzea hlavního města Prahy a Národního technického muzea. Interaktivní pískařská a knihařská dílna, které výstavu doplňovaly, nabízela možnost vyzkoušet si práci pískaře a řemeslo tiskaře či knihvazače anebo se pokusit správně určit materiály, na které se v minulosti psávalo.

V rámci výstavy byla realizována celá řada doprovodných programů – výtvarných dílen i komentovaných prohlídek, včetně výukových programů pro školy.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Pod ochranou svatých – škapulíře ze sbírek MMP

Termín: 4. 2. 2020 – 26. 4. 2020

Místo: Hlavní budova Muzea města Prahy

Škapulíř (od latinského slova „scapula“ – lopatka) byl původně běžnou součástí mnišského hábitu a sloužil jako ochrana oděvu při práci. Později se z něj stalo znamení vnitřního postoje a víry nositele v Boží ochranu a pomoc.

Nejznámější jsou karmelitánské škapulíře.

Potřeba ochrany před zlem útočícím na tělo i duši vždy nezůstala v mezích odevzdané víry, ale stala se mnohdy pověrou, která připisovala zázračnou moc předmětům samotným.

Tento osud potkal také vystavované tzv. nepravé škapulíře, které podle hesla „čím víc, tím lépe“ kumulovaly relikvie, devocionálie, biblické texty, texty požehnání apod. Nosily se na krku, ale vkládaly se také do loží, kolébek, zavazadel, prostoru obytných domů i hospodářských prostor.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Muzeum města Prahy na Těšnově?

Termín: 19. 2. 2020 – 13. 6. 2020

Místo: Hlavní budova Muzea města Prahy

Prezentace návrhů nové budovy Muzea hlavního města Prahy na Těšnově představovala práce studentů FA ČVUT, ateliérů arch. Romana Kouckého a arch. Ladislava Lábuse.

Nápaditá řešení umístění moderní stavby muzea na místě bývalého nádraží Těšnov připomínají zároveň zásadní problém: již v době otevření dnešní budovy muzea na Florenci v roce 1900 bylo jasné, že nové prostory potřebám muzea hlavního města českého království nestačí. Více než stoleté hledání další lokality pro stavbu důstojného stánku pro prehistorické či historické sbírky se završuje ideou nového moderního paláce stojícího v místech odvěké křižovatky lidských cest a osudů, v místech, kde byl brod, stávala tu městská brána a začínala tu významná dopravní trať...

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Listopad 1989 v pražských ulicích

Termín: 25. 9. 2019 – 13. 6. 2020

Místo: Hlavní budova Muzea města Prahy

Výstava představovala prostřednictvím plakátů, letáků, fotografií a filmových záběrů průběh listopadových a prosincových událostí roku 1989 v hlavním městě Praze. Přibližovala návštěvníkům hlavní události a jejich aktéry, kteří byli tomuto dějinnému okamžiku přítomni a aktivně se podíleli na demontáži totalitního politického systému, jemuž před třiceti lety dominovala Komunistická strana Československa.

Výstava pokrývala časové období politických změn v Československu mezi 17. listopadem a 29. prosincem 1989.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Objektivem fotografa Jovana Dezorta

Termín: 30. 10. 2019 – 13. 6. 2020

Místo: Hlavní budova Muzea města Prahy

Výstava významného československého a českého fotografa-reportéra Jovana Dezorta k jeho 85. narozeninám.

Výběr vystavených snímků byl přednostně zaměřen na Prahu a její život, který Jovan Dezort sleduje od 60. let 20. století, na osobnosti kultury a společenského dění i další autorova oblíbená témata.

Fotograf Jovan Dezort (nar. 1934), který se dožil významného životního jubilea, patří ke klasikům české černobílé reportážní fotografie 20. století. Soubor jeho snímků z Prahy 50. až 70. let minulého století, který byl stěžejní částí výstavy, přináší desítky momentek, kratičkových příběhů z pražských ulic a náměstí. Vedle neznámých Pražanů a života města výstava představovala i snímky známých a slavných osobností české kultury. Nešlo ovšem o stylizované ateliérové portréty, protože i zde uplatnil Jovan Dezort svoje schopnosti pohotového fotografa. Bezprostřední záběry a momentky zaznamenávají osobnosti uprostřed konkrétních situací a dějů, a tím je divákovi přibližují v jejich přirozenosti a lidskosti.

V rámci reportážní tvorby pro ČTK se Jovan Dezort specializoval na fotografie kulturních událostí. Festival Pražské jaro fotografoval čtvrt století a hudební soutěž Concertino Praga třicet let. I z těchto souborů přinášela výstava ukázky stejně jako z dalších tematických okruhů, např. fotografie z venkova či zahraničí. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že Jovan Dezort je nositelem významných mezinárodních ocenění, v roce 1970 získal Zlatou pečeť na World Press Photo v Haagu a v roce 1973 Hlavní cenu v celosvětové soutěži Mezinárodní organizace novinářů za reportáž z válečného Vietnamu.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Adolf Loos. Opakování génia

Termín: 18. 6. 2020 – 10. 12. 2020

Místo: Studijní a dokumentační centrum
Norbertov

Architekt Adolf Loos ve svém článku „Architektura“ formuloval základní myšlenku učení o bydlení: „Dům se musí líbit všem. Na rozdíl od uměleckého díla, které se nemusí líbit nikomu. Umělecké dílo se zrodí, aniž by existovala jeho potřeba. Dům pokrývá určitou potřebu. Umělecké dílo chce lidi vytrhnout z jejich pohodlí. Dům musí tomuto pohodlí sloužit. Člověk má rád všechno, co slouží jeho pohodlí. Nenávidí všechno, co ho chce vytrhnout z jeho získaných a zajištěných pozic a co ho obtěžuje. Tak má rád dům a nenávidí umění“. Etické a morální požadavky kladené na architekturu považuje Loos za důležitější než aspekty estetické.

Výstava věnovaná architektonickému odkazu Adolfa Loose spočívajícím v podivuhodné hře s prostorem, materiálem, vybavením či světlem představila na příkladech interiérů v Plzni, Praze a Brně Loosovy „obytné prostorové programy“ respektující každodenní rituály zámožné středostavovské klientely. Každý z, programů, např. propojení místností buďto formou enfilády či složitého Raumplanu, byl Loosem vytvářen pokaždé nově, dle individuálních potřeb klientů. Pro každou aktivitu architekt vytvořil optimální prostor (jídlna, obývací pokoj, ložnice atd.). Například reprezentativní místnost byla vždy okázalá, největší v celém bytě, zatímco knihovna či budoár musely zachovat dojem intimity. Další část výstavy se zabývala životem Loose a stručně připomínala zásadní body jeho kariéry. Rozsáhleji se věnovala českému prostředí, v němž Loos našel mnoho svých žáků, přátel a propagátorů.

Výstava pořádaná v rámci Roku Adolfa Loose 2020 reprízovala výstavu Adolf Loos. Učit se bydlet, kterou Muzeum města Prahy prezentovalo v Rakouském kulturním Fóru v roce 2013.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz

Muzeum
města
Prahy

Devatero řemesel, desátá bída? / Řemesla v českých filmových pohádkách

Termín: 31. 5. 2020 – 5. 4. 2021

Místo: Zámecký areál Ctěnice

České pohádky jsou plny řemeslníků, ať už jsou to ševci, krejčí nebo zlatníci či zahradníci. Řemesla jsou zachycena v mnoha podobách, ale většina pohádek se neobejde bez řemesel, která se v minulosti starala o stravu obyvatel, jako byli mlynáři, pekaři, řezníci, uzenáři nebo rybáři. Výstava se zaměřila na filmová zpracování tohoto fenoménu, a to v pestrém výběru rekvizit a kostýmů ze slavných českých filmových pohádek, ale nejen to. Výstava nabídla mnoho překvapení a her, zábavu i poučení.

Výstava Devatero řemesel, desátá bída? pozvala návštěvníky do pohádkového světa řemesel. Je pravdivé rčení „devatero řemesel, desátá bída“? Kdo dělá poctivé řemeslo, určitě nedře bídu. Pak jsou ale tací, kteří ono rčení potvrzují, protože se ničemu pořádně nevyučí a nic skutečně nedokončí. S pomocí ševce Jíry a Jasněnky se představilo ševcovské řemeslo, kouzelná babička odkryla tajemství bylinkářek, pantáta Elišky, Princezny ze mlejna, představil mlynářské řemeslo a díky dětem z hradu Brtníku nechybělo ani stavitelství. Výstava nabídla i pohled pod pokličku tajů kuchaře s řádem zlaté vařečky a myšího kožíšku od princezny Lady a zahradnické řemeslo přiblížila prostřednictvím samotného krále Miroslava.

Výstava se konala v přízemních a sklepních prostorách zámku Ctěnice.

Muzeum města Prahy

www.muzeumprahy.cz